

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สิกขานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดทุกจังหวัด และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 1,069 คน (ฝ่ายข้อมูล สถิติและรายงาน กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้ตารางสำเร็จรูป ของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 286 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling โดยได้แบ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 73 แห่ง ออกเป็น 12 กลุ่ม ตามพื้นที่ของเขตการศึกษา จากนั้น จึงคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษา และแต่ละสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ตามลำดับ ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในพื้นที่นั้น ๆ โดยผู้วิจัยได้ปรับเพิ่มจำนวน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ลงตัวเป็นจำนวนเต็ม จากการดำเนินการดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 29.37 ของจำนวนประชากร จำแนกตามเขตการศึกษาได้ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	จำนวนศึกษานิเทศก์ทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	84	24
2	56	16
2	74	22
4	70	20
5	84	24
6	99	29
7	112	32
8	117	34
9	83	25
10	106	32
11	86	28
12	98	28
รวม	1069	314

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบชนิดเลือกตอบ และแบบปลายเปิด (Open End)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ และการปฏิบัติจริงต่อกระบวนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด เกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรม 11 ขั้นตอนใหญ่ 44 ขั้นตอนย่อย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบลำดับขั้นการประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง สำคัญมาก หรือ ปฏิบัติทุกครั้ง
- 3 หมายถึง สำคัญปานกลาง หรือ ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 2 หมายถึง สำคัญน้อย หรือ ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่สำคัญ หรือ ไม่ได้ปฏิบัติ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับความเหมาะสมของเทคนิคการฝึกอบรมต่อวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของครูประถมศึกษา ตามรายการสมรรถภาพจำเป็นต้องพัฒนาโดยเร่งด่วน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบลำดับขั้น การประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อสำรวจความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการและเทคนิคการฝึกอบรม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

- (1) ศึกษาค้นคว้าข้อความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรมและเทคนิคการฝึกอบรม และสมรรถภาพครูประถมศึกษาที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย วารสาร ตลอดจนวรรณคดีอ้างอิงต่าง ๆ
- (2) นำข้อความรู้และข้อมูลที่ได้ไปปรึกษาและขอคำแนะนำ จากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อกำหนดประเด็น วิธีการและแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- (3) สร้างแบบสอบถามตามประเด็น วิธีการและแนวทางที่ได้จากการปรึกษา และจากการขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสร็จแล้วนำแบบสอบถามกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจ แก้ไข และแนะนำเพิ่มเติมอีกครั้ง
- (4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุง แก้ไข ตามข้อ (3) เรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ พร้อมทั้งปรึกษาและขอคำแนะนำ เพื่อที่จะได้ทราบ จุดบกพร่อง ประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการจะศึกษาซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- (5) นำแบบสอบถามกลับมาแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมตามคำแนะนำของ

ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด จากนั้นนำไปจัดพิมพ์/โทรเนียว เข้าสู่ตามรูปแบบที่จะนำไปใช้จริง จำนวน 6 ชุด

(6) นำแบบสอบถามที่ได้จาก ขั้นตอนในข้อ (5) ไปทดลองใช้ (Try out) กับศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 คน

(7) นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการทดลองใช้ตามข้อ (6) กลับมาตรวจสอบหาจุดบกพร่อง พิจารณาประเด็นและคำแนะนำต่าง ๆ ที่ได้รับจากการทดลอง เพื่อแก้ไขและพัฒนาให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยอยู่ภายใต้การควบคุมและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

(8) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ที่ได้ผ่านกระบวนการ และขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าว ไปจัดพิมพ์/โทรเนียว เข้าสู่ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม และส่งคืนทางไปรษณีย์ภายใน 3 สัปดาห์ โดยใช้ซองที่ผู้วิจัยได้จำหน่ายของถึงตนเองและติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 314 ชุด ได้รับคืน จำนวน 297 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.58 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 292 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.99 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (THE STATISTICAL PACKAGE FOR THE SOCIAL SCIENCES VERSION X) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติตามกระบวนการฝึกอบรมของศึกษานิเทศก์ และข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของเทคนิคการฝึกอบรม ใน

การฝึกอบรมครูประถมศึกษา ตามการรับรู้ของศึกษานิเทศก์ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (MEAN) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง สำหรับค่าเฉลี่ยซึ่งคำนวณจากคะแนนการประมาณค่าด้วยข้อมูลประเภทลำดับชั้นการประเมินค่าได้กำหนดเกณฑ์ให้ค่าน้ำหนักของระดับความสำคัญ ระดับการปฏิบัติและระดับความเหมาะสม ตามลำดับ ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	สำคัญมาก	ปฏิบัติทุกครั้ง	เหมาะสมมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	สำคัญปานกลาง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	เหมาะสมปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	สำคัญน้อย	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่สำคัญ	ไม่ได้ปฏิบัติ	ไม่เหมาะสม

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปเกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรมครูประถมศึกษา และการเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรม ใช้วิธีหาค่าความถี่วิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอเป็นความเรียง